

Số: **45** /BC-BYTHà Nội, ngày **15** tháng **01** năm 2020**BÁO CÁO**
Kết quả công tác phòng, chống HIV/AIDS năm 2019
và nhiệm vụ trọng tâm năm 2020

Kính gửi: Văn phòng Chính phủ

Thực hiện công văn số 11211/VPCP - KGVX ngày 09/12/2019 của Văn phòng Chính phủ về việc tổng kết công tác phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm năm 2019, Bộ Y tế kính gửi Báo cáo Kết quả công tác phòng, chống HIV/AIDS năm 2019 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2020 như sau:

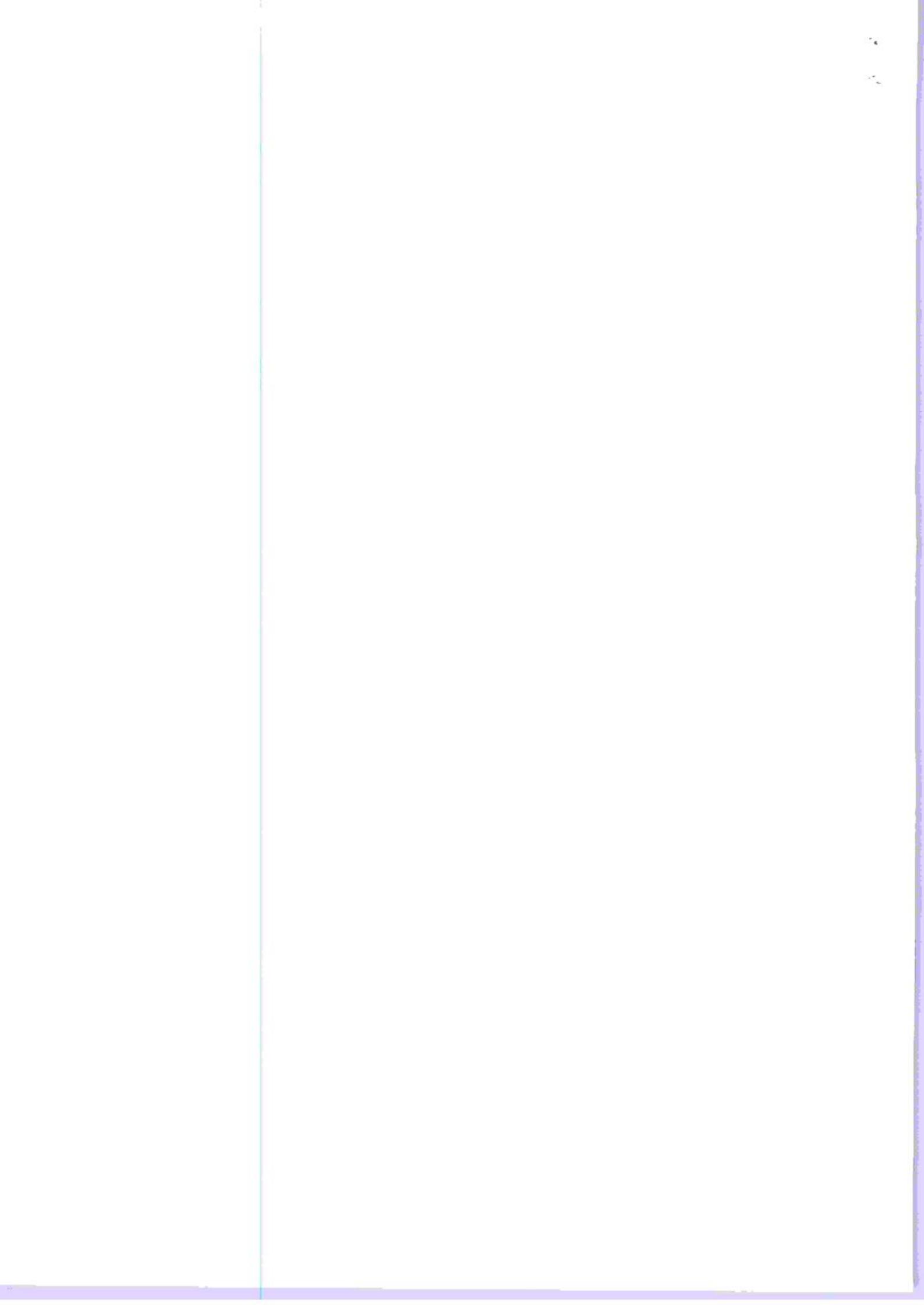
I. Tình hình dịch HIV/AIDS

Tính đến 31/10/2019, theo báo cáo của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thì cả nước có 211.981 người nhiễm HIV hiện đang còn sống và 103.426 người nhiễm HIV đã tử vong. Trong 10 tháng đầu năm 2019, cả nước xét nghiệm phát hiện mới 8.479 trường hợp nhiễm HIV, số bệnh nhân tử vong 1.496 trường hợp. Số người mới phát hiện nhiễm HIV tập trung chủ yếu ở độ tuổi 16 - 29 (40,1%) và 30 - 39 (33,8%). Đường lây chủ yếu là quan hệ tình dục không an toàn (67,2%) và qua đường máu (16,6%), mẹ sang con 1,8%, còn lại không có thông tin về đường lây truyền. Dự báo đến hết năm 2019, số phát hiện nhiễm HIV mới sẽ khoảng 10.000 người, số tử vong mới sẽ khoảng hơn 2.000 người.

Tỷ lệ nhiễm HIV trên nhóm nghiện chích ma túy tại 20 tỉnh triển khai giám sát trọng điểm HIV năm 2019 chiếm 12,78% có xu hướng giảm so với năm 2017 (tỷ lệ này năm 2017 là 13,98%).

Nhận định chung: Số liệu dịch phát hiện 10 tháng đầu năm 2019 nhìn chung không thay đổi so với cùng kỳ năm 2018. Tuy nhiên, diễn biến dịch HIV/AIDS vẫn còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ lây nhiễm cao trong cộng đồng. Tỷ lệ lây truyền HIV qua đường quan hệ tình dục không an toàn tiếp tục gia tăng từ 63,2% lên đến 67,2%. Đặc biệt sự gia tăng tỷ lệ lây nhiễm HIV trong nhóm Nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM) trẻ tuổi dần sẽ là nhóm chính nhiễm mới HIV ở Việt Nam. Bên cạnh đó lây truyền HIV từ người nhiễm HIV sang những người không thuộc nhóm nguy cơ cao, như vợ/chồng, bạn tình của người nghiện chích ma túy sẽ khó khăn trong việc triển khai các biện pháp can thiệp giảm hại do khó khăn xác định nhóm đích để cung cấp dịch vụ can thiệp và tư vấn làm xét nghiệm HIV sớm. Một số địa bàn có nguy cơ lây nhiễm HIV cao ở các vùng sâu, vùng xa cũng sẽ tiềm ẩn nhiều nguy cơ lây nhiễm HIV trong cộng đồng do người dân không có đủ kiến thức về phòng, chống HIV/AIDS và tỷ lệ nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư cao nhưng chưa được xét nghiệm phát hiện địa bàn trọng điểm về dịch HIV/AIDS.

Cảnh báo các tỉnh, thành phố các khu vực đô thị, nơi có sự giao thương về

kinh tế, văn hóa và nơi tập trung nhiều các trung tâm đào tạo cần quan tâm nhiều đến truyền thông, can thiệp giảm tác hại, xét nghiệm HIV trong nhóm MSM. Cảnh báo các khu vực trung du, miền núi nơi địa bàn có tỷ lệ nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư trên 0,5% đối với tuyến xã, có nhiều người nhiễm HIV tử vong do AIDS, tỷ lệ điều trị thấp cần chú trọng hơn trong công tác xét nghiệm phát hiện sớm người nhiễm HIV.

II. Kết quả triển khai công tác P/C HIV/AIDS năm 2019

1. Công tác xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật và hướng dẫn chuyên môn

- Triển khai xây dựng Hồ sơ Đề án sửa đổi, bổ sung Luật phòng, chống HIV/AIDS; dự kiến sẽ trình Chính phủ và Quốc Hội trong quý III năm 2020.

- Triển khai đánh giá Chiến lược quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đến năm 2020, định hướng năm 2030 và xây dựng Chiến lược quốc gia Kết thúc dịch AIDS vào năm 2030; dự kiến sẽ trình Chính phủ phê duyệt Chiến lược trong quý IV năm 2020.

- Ban hành Thông tư số 04/2019/TT-BYT ngày 28/3/2019 của Bộ Y tế về phân cấp thẩm quyền cấp, điều chỉnh, thu hồi giấy chứng nhận đủ điều kiện và đình chỉ hoạt động xét nghiệm khẳng định các trường hợp HIV dương tính.

- Xây dựng dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư số 01/2010/TT-BYT ngày 06/01/2010 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc quy định trách nhiệm, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính; dự kiến sẽ ban hành trong tháng 01/2020.

- Ban hành Quyết định số 5456/QĐ-BYT ngày 20/11/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Hướng dẫn Điều trị và chăm sóc HIV/AIDS thay thế Quyết định số 5418/QĐ-BYT ngày 01/12/2017 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành “Hướng dẫn Điều trị và chăm sóc HIV/AIDS” và Quyết định số 6250/QĐ-BYT ngày 16/10/2018 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Hướng dẫn bổ sung Quyết định số 5418/QĐ-BYT ngày 01/12/2017 về Hướng dẫn điều trị HIV/AIDS tạm thời sử dụng thuốc ARV cho trẻ để điều trị dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con.

2. Kết quả thực hiện Chương trình công tác năm 2019 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (Theo công văn số 50/PCAIDSMTMD ngày 21/3/2019 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm):

2.1. Hoàn thiện Hồ sơ đề trình cấp có thẩm quyền Dự án sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS:

- Ngày 24/01/2019, Bộ Y tế gửi Chính phủ Báo cáo số 61/BC-BYT về việc tiếp thu, giải trình ý kiến của Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc Hội đối với Dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống HIV/AIDS.

- Ngày 20/2/2019, Bộ Y tế gửi Chính phủ Báo cáo số 164/BC-BYT về đánh giá 9 năm thi hành Luật Phòng, chống HIV/AIDS; hiện đang hoàn thiện báo cáo đánh giá 12 năm thực hiện Luật Phòng, chống HIV/AIDS.

- Ngày 20/02/2019, Bộ Y tế gửi Chính phủ Báo cáo số 165/BC-BYT về đánh giá tác động chính sách trong Dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống HIV/AIDS; đang hoàn thiện Báo cáo đánh giá tác động chính sách đối với dự thảo Luật Phòng, chống HIV/AIDS sửa đổi, bổ sung.

- Ngày 27/4/2019, tại phiên họp thứ 33 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã nhất trí đưa hoạt động sửa, bổ sung Luật Phòng, chống HIV/AIDS vào chương trình xây dựng Luật năm 2020 và xin ý kiến của Quốc hội tại kỳ họp thứ 10 của Quốc hội (10/2020).

- Thành lập Ban soạn thảo dự thảo Luật Phòng, chống HIV/AIDS sửa đổi, bổ sung và tổ chức họp Ban soạn thảo xây dựng dự thảo Luật.

- Hoàn thiện dự thảo Luật Phòng, chống HIV/AIDS sửa đổi, bổ sung và tổ chức hội thảo xin ý kiến các tổ chức quốc tế, các tỉnh, thành phố, các tổ chức cộng đồng, đại diện người nhiễm HIV và đại diện các nhóm bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS đối với dự thảo Luật; dự kiến hoạt động triển khai năm 2020:

- + Đăng tải xin ý kiến dự thảo Luật trên Website của Chính phủ.
- + Xin ý kiến các Bộ, ngành, cơ quan liên quan đối với dự thảo Luật.
- + Hoàn thiện hồ sơ gửi Bộ Tư pháp thẩm định.
- + Hoàn thiện Hồ sơ theo ý kiến thẩm định và trình Chính phủ.
- + Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Quốc hội trong quý III năm 2020.

2.2. Đánh giá thực hiện Chiến lược quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đến năm 2020 và tầm nhìn 2030; Xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt Chiến lược quốc gia kết thúc đại dịch AIDS ở Việt Nam:

- Tháng 01- 8 năm 2019: Xây dựng đề cương, Bộ công cụ đánh giá, thu thập số liệu các Bộ, ngành và các tỉnh, thành phố.

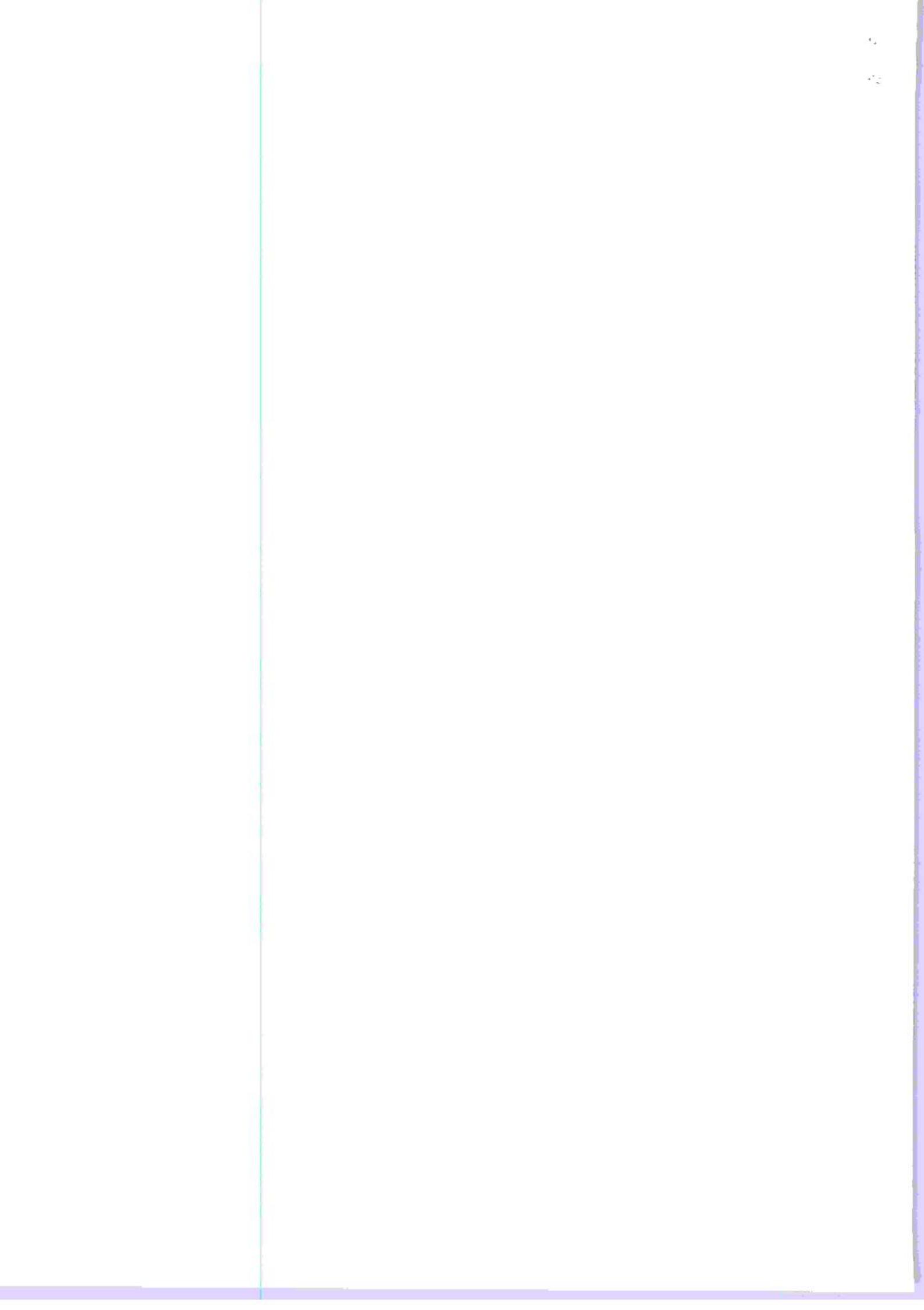
- Tháng 8 - 12/2019: Dự thảo Báo cáo và hoàn thiện Báo cáo trên cơ sở ý kiến góp ý của các cơ quan, đơn vị tổ chức cộng đồng và đại diện người nhiễm HIV; Báo cáo đánh giá Chiến lược sẽ hoàn thành trong quý II năm 2020.

- Tháng 8/2019, thành lập Ban Soạn thảo xây dựng Chiến lược.

- Tháng 9/2019, tổ chức họp với các cơ quan, đơn vị, tổ chức quốc tế, tổ chức cộng đồng và đại diện người nhiễm HIV về định hướng các mục tiêu, giải pháp, nội dung Chiến lược 2021- 2030.

- Tháng 10 - 12/2019, Họp ban soạn thảo xây dựng Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch AIDS vào năm 2030. Dự thảo Chiến lược sẽ được hoàn thiện trên cơ sở ý kiến góp ý của các bộ, ngành, cơ quan liên quan, các tỉnh, thành phố và ý kiến rộng rãi của nhân dân trên Website của Chính phủ, Bộ Y tế; dự kiến sẽ trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt trong Quý IV năm 2020.

2.3. Tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng điều trị nghiện các chất thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone trên phạm vi toàn quốc. Triển khai thí điểm điều trị nghiện các chất thuốc phiện bằng thuốc Buprenorphine tại 03 tỉnh (Điện Biên, Sơn La, Nghệ An):

- Tính đến tháng 9/2019, cả nước có 52.200 bệnh nhân hiện đang được điều trị Methadone tại 335 cơ sở điều trị và 227 cơ sở cấp phát thuốc đạt 65% chỉ tiêu Chính phủ giao. Trong đó, số bệnh nhân điều trị trên 6 tháng là 44.793 người, số bệnh nhân HIV(+) là 8.046

- Ngày 19/9/2018, Bộ trưởng Bộ Y tế đã ký Quyết định số 5595/QĐ-BYT phê duyệt Kế hoạch “Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Buprenorphine giai đoạn 2018 - 2020” triển khai tại 07 tỉnh: Điện Biên, Sơn La và Nghệ An, Lai Châu, Yên Bai, Thanh Hóa và Hòa Bình. Đến 15/12/2019, đang điều trị cho 351 bệnh nhân tại 7 tỉnh: Điện Biên: 86 bệnh nhân, Nghệ An: 42 bệnh nhân, Sơn La: 44 bệnh nhân, Lai Châu: 113 bệnh nhân, Yên Bai: 17 bệnh nhân, Thanh Hóa: 37 bệnh nhân, Hòa Bình: 12 bệnh nhân.

2.4. Triển khai và mở rộng điều trị ARV cho bệnh nhân HIV/AIDS bằng nguồn kinh phí từ Bảo hiểm y tế; triển khai điều trị dự phòng tiền phơi nhiễm HIV:

- Hiện nay, số cơ sở điều trị hoàn thành kiện toàn đáp ứng các điều kiện khám chữa bệnh HIV/AIDS qua quỹ Bảo hiểm y tế là 395/431 (91%), trong đó 362/395 (91,2%) cơ sở điều trị thực hiện thanh toán dịch vụ khám chữa bệnh Bảo hiểm y tế.

- Đến 30/9/2019, tỷ lệ bệnh nhân có thẻ Bảo hiểm y tế đạt trên 91%, trong đó có 9 tỉnh có tỷ lệ bao phủ đạt 100%; có 40/63 tỉnh, thành phố bố trí ngân sách địa phương mua 16.069 thẻ Bảo hiểm y tế với tổng kinh phí hơn 13 tỷ đồng.

- Hiện có 25/63 tỉnh, thành phố đảm bảo kinh phí hỗ trợ đồng chi trả thuốc ARV cho điều trị người nhiễm HIV với tổng kinh phí được phê duyệt là trên 21,1 tỷ đồng; tổng kinh phí đã hỗ trợ đồng chi trả đến 31/10/2019 là trên 1,9 tỷ đồng.

2.5. Tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và kỷ niệm ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS:

Ban hành công văn của Ủy ban quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm chỉ đạo, hướng dẫn các tỉnh, thành phố triển khai các hoạt động hưởng ứng Tháng quốc gia hành động phòng, chống HIV/AIDS và ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS với chủ đề “Cùng hành động để kết thúc dịch AIDS”. Cục Phòng, chống HIV/AIDS và Trung tâm kiểm soát bệnh tật các tỉnh, thành phố tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS, bao gồm:

- Họp giao ban Tổng biên tập;
- Gặp mặt phóng viên các Báo, Đài;
- Tổ chức đưa phóng viên đi thực tế, viết bài tại tỉnh Bắc Giang;
- Tổ chức Mít tinh hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS tại các tỉnh, thành phố;
- Tổ chức hội nghị 20 năm công tác điều trị HIV/AIDS;
- Hội thảo các tổ chức tiếp cận cộng đồng phòng, chống HIV/AIDS (CBO);
- Đăng tải hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trên hệ thống truyền thông đại chúng.

- Ngày 01/12/2019, phối hợp với Ủy ban Nhân dân tỉnh Bắc Giang tổ chức Mít tinh hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống AIDS và kỷ niệm

ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS tại Thành phố Bắc Giang. Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam dự và phát biểu chỉ đạo hội nghị. Tham dự hội nghị có đại diện lãnh đạo Bộ Y tế, Bộ Công an, Bộ Lao động, thương binh và xã hội, Văn phòng Chính phủ, Đại sứ quán Hoa Kỳ, UNAIDS..., Lãnh đạo Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban Nhân dân, các Sở, ban, ngành, huyện/thị và trên 2.000 quần chúng nhân dân tỉnh Bắc Giang tham dự, diễu hành cổ động.

2.6. Đánh giá tình hình tài chính cho HIV/AIDS phục vụ cho đánh giá chiến lược và Quyết định số 1899/QĐ - TTg ngày 16/10/2013 của Thủ tướng chính phủ phê duyệt Đề án đảm bảo tài chính cho các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2013 - 2020:

Hiện có 63/63 tỉnh, thành phố phê duyệt Đề án Đảm bảo tài chính cho công tác phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2013 - 2020. Bộ Y tế đã triển khai đánh giá hoạt động đảm bảo tài chính cho công tác phòng, chống HIV/AIDS, hoàn thiện Báo cáo đánh giá trong tháng 01 năm 2020.

2.7. Tổ chức triển khai Tháng hành động quốc gia phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con:

Ngày 06/5/2019, Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng chống tệ nạn ma túy mại dâm ban hành công văn số 2404/BYT - UBQG50 gửi Ban Chỉ đạo các tỉnh, thành phố về việc triển khai Tháng cao điểm dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con năm 2019 từ 01/6/2019 đến 30/6/2019 theo chủ đề “Mẹ không có HIV - Con không nhiễm HIV”.

2.8. Tổ chức hướng dẫn can thiệp lạm dụng ma túy tổng hợp dạng Amphetamine thực hiện Quyết định số 786/QĐ-BYT ngày 01/3/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế Hướng dẫn can thiệp lạm dụng ma túy tổng hợp dạng Amphetamine:

Triển khai các nghiên cứu, hội thảo, hội nghị tập huấn triển khai hoạt động. Biên soạn tài liệu, thông điệp truyền thông và triển khai truyền thông về ma túy tổng hợp trên hệ thống thông tin đại chúng. Triển khai mô hình can thiệp tâm lý và hành vi cho người lạm dụng ma túy tổng hợp dạng ATS tại một số cơ sở điều trị methadone.

2.9. Hoạt động kiểm tra, giám sát:

Tham gia các Đoàn kiểm tra, giám sát công tác phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm do các Bộ, ngành tổ chức tại các tỉnh: Bạc Liêu, Cà Mau, Bến Tre, Đồng Tháp, Sơn La (Bộ Lao động, thương binh và xã hội); Bình Dương, Lâm Đồng (Bộ Thông tin và truyền thông); Cao Bằng, Bắc Cạn, Gia Lai, Kon Tum (Văn phòng Chính phủ).

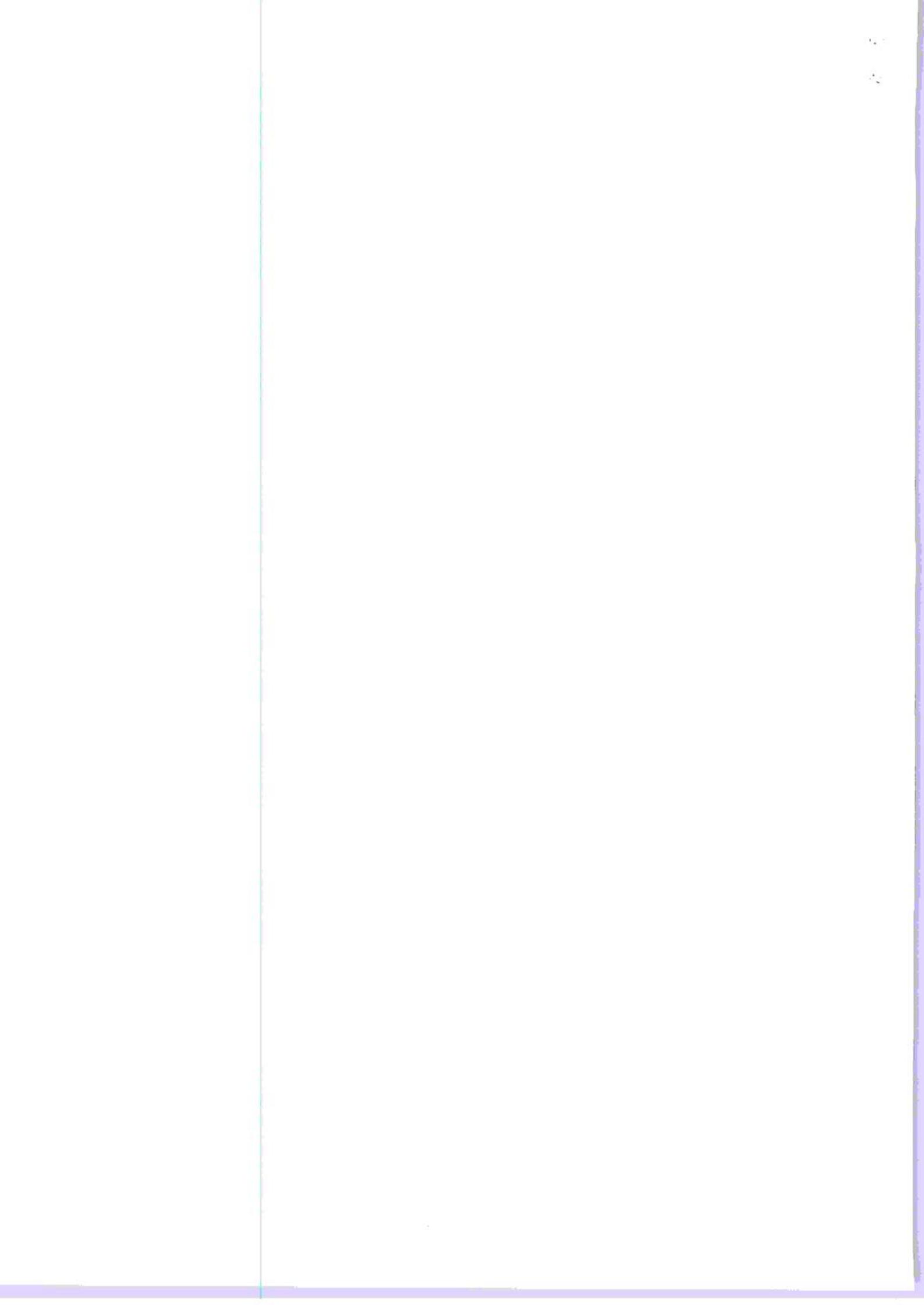
3. Kết quả hoạt động chuyên môn

3.1. Công tác can thiệp, dự phòng và truyền thông, huy động cộng đồng

a) Tính đến hết 30/9/2019, ước tính có 578.804 lượt truyền thông được triển khai trên toàn quốc.

b) Hoạt động cấp phát bơm kim tiêm

Triển khai tại 56 tỉnh/thành phố, tiếp cận khoảng 117.726 người nghiện

chích ma túy, 2.025 phụ nữ bán dâm, 1.213 MSM và 5.949 vợ/chồng/bạn tình của người nhiễm HIV.

c) Hoạt động cấp phát bao cao su

Hoạt động cấp phát bao cao su triển khai tại 59 tỉnh thành phố cho các nhóm nguy cơ cao, chương trình đã cấp phát bao cao su cho 79.728 người nghiện chích ma túy, 39.575 phụ nữ bán dâm, 42.696 MSM và 31.061 vợ/chồng/bạn tình của người nhiễm HIV.

d) Chương trình điều trị nghiện các chất thuốc phiện bằng thuốc thay thế.

Tính đến tháng 9/2019, cả nước có 52.200 bệnh nhân hiện đang được điều trị Methadone tại 335 cơ sở điều trị và 227 cơ sở cấp phát thuốc đạt 65% chỉ tiêu Chính phủ giao. Trong đó, số bệnh nhân điều trị trên 6 tháng là 44.793 người, số bệnh nhân HIV(+) là 8.046

3.2. Tư vấn và xét nghiệm HIV tự nguyện (VCT)

- Toàn quốc hiện có 1.300 cơ sở y tế cung cấp dịch vụ tư vấn và xét nghiệm HIV, có 138 phòng xét nghiệm HIV được phép khẳng định các trường hợp HIV dương tính tại 63 tỉnh, thành phố và 1.250 phòng xét nghiệm sàng lọc HIV ở tất cả 100% cấp huyện trên toàn quốc.

- Triển khai tập huấn cho các tỉnh, thành phố về năng lực thẩm định phòng xét nghiệm HIV đủ điều kiện khẳng định các trường hợp HIV dương tính, tiến tới phân cấp thẩm định phòng xét nghiệm HIV cho Sở Y tế.

- Tính đến 9 năm 2019, triển khai tư vấn xét nghiệm HIV cho 2.735.507 lượt người, tổng số lượt người xét nghiệm HIV dương tính trên toàn quốc là 12.613 trường hợp, chiếm 0,46%. Trong đó:

+ Số Nghiện trich ma túy được xét nghiệm là 166.086 lượt người, trong đó có 2.725 lượt người dương tính, chiếm 16,4%.

+ Số Phụ nữ bán dâm được xét nghiệm là 32.021 lượt người, trong đó có 225 lượt người dương tính, chiếm 0,7%.

+ Số MSM được xét nghiệm là 59.089 lượt người, trong đó có 3.776 lượt người dương tính, chiếm 6,4%.

+ Số Vợ/chồng/bạn tình của người nhiễm HIV được xét nghiệm là 46.163 lượt người, trong đó có 1.574 lượt người dương tính, chiếm 3,4%.

3.3. Công tác chăm sóc và điều trị ARV

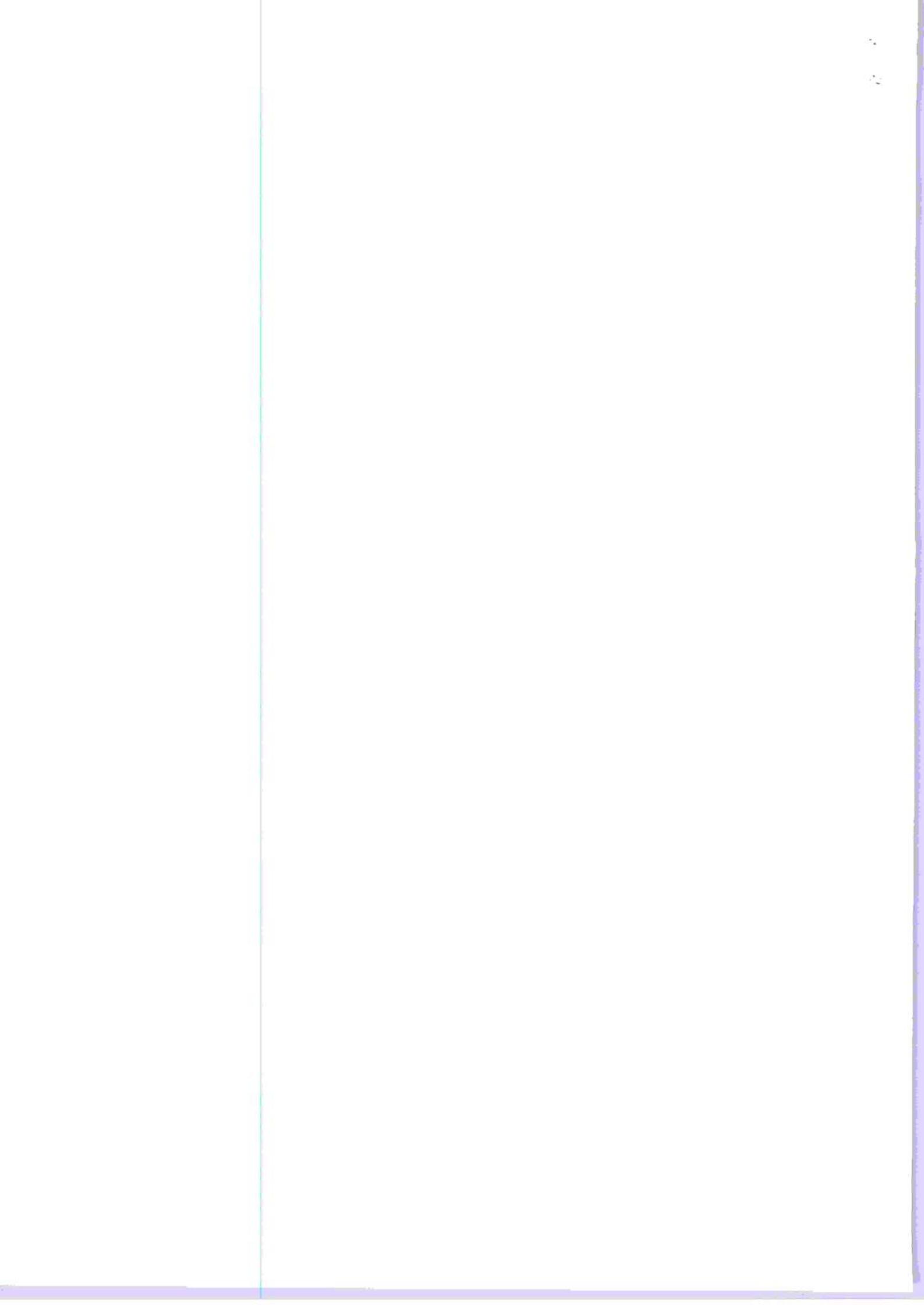
a) Điều trị ARV

- Điều trị ARV được triển khai tất cả 63 tỉnh/thành phố. Tính đến 30/9/2019, đã điều trị cho 142.604 bệnh nhân, trong đó có 12.750 bệnh nhân mới điều trị, 3.595 bệnh nhân bỏ trị.

- Xét nghiệm tải lượng vi rút HIV định kỳ cho 71.973 bệnh nhân tại 33 tỉnh, trong đó 96 % dưới 1000 bản sao/ml và 93% dưới 200 bản sao/ml.

b) Dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con

- Tính đến 30/9/2019, số phụ nữ mang thai được xét nghiệm trên 1.034.272

lượt người và phát hiện nhiễm HIV cho 630 phụ nữ mang thai nhiễm HIV, khoảng 52% phụ nữ mang thai nhiễm HIV được xét nghiệm trong thời kỳ mang thai.

- Điều trị dự phòng HIV từ mẹ sang con cho khoảng 1.569 phụ nữ mang thai nhiễm HIV, khoảng 1079 phụ nữ mang thai nhiễm HIV điều trị ARV trước khi có thai. Tổng số trẻ đẻ sống từ mẹ nhiễm HIV là 1.370 trẻ, 1.351 trẻ được điều trị dự phòng ARV. Trong số 835 trẻ sinh ra từ mẹ nhiễm HIV được làm xét nghiệm trong vòng 2 tháng sau sinh, có 10 trẻ được xét nghiệm HIV dương tính, chiếm 1,2%.

3.4 Công tác giám sát dịch HIV

- Triển khai hoạt động giám sát trọng điểm HIV đối tượng nghiện chích ma túy tại 20 tỉnh, thành phố.

- Lồng ghép thí điểm ứng dụng Test nhanh phát hiện nhiễm mới HIV và xét nghiệm tải lượng vi rút HIV trong hoạt động giám sát trọng điểm.

- Tổng hợp số liệu của các tỉnh, thành phố phục vụ hoạt động đánh giá Chiến lược quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

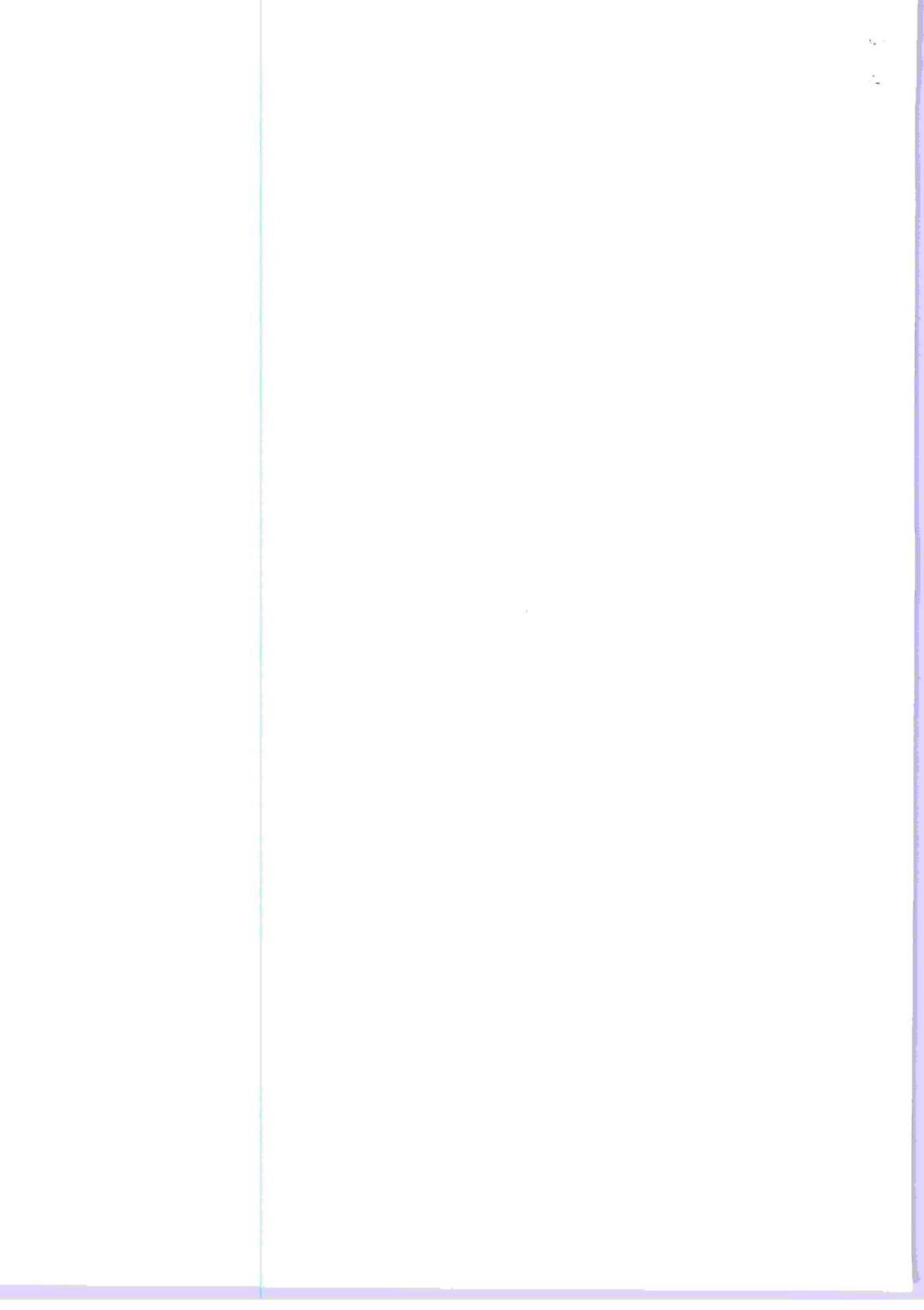
4. Khó khăn và thách thức

- HIV/AIDS hiện là vấn đề sức khỏe công cộng quan trọng, là một trong những nguyên nhân hàng đầu gây gánh nặng bệnh tật ở Việt Nam. Số lũy tích HIV+ tiếp tục tăng cao, trên 200 nghìn người nhiễm HIV cần được chăm sóc, điều trị thường xuyên, liên tục, suốt đời. Mỗi năm vẫn có 10.000 HIV+ mới và 2.000 - 3.000 trường hợp tử vong do HIV/AIDS, gây tác động rất lớn về sức khỏe, kinh tế - xã hội. Hơn nữa, nhóm người có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV vẫn ở mức cao.

- Khó khăn trong điều phối ARV: Đây là giai đoạn chuyển giao thuốc ARV nguồn viện trợ sang nguồn BHYT. Đây là năm đầu tiên thực hiện hướng dẫn các tỉnh, thành phố dự trù thuốc ARV nguồn BHYT, kinh nghiệm của cán bộ về dự trù thuốc ARV nguồn BHYT còn hạn chế. Bên cạnh đó, số liệu bệnh nhân HIV/AIDS có thẻ BHYT chưa rõ ràng tại nhiều tỉnh.

- Mặc dù dịch HIV/AIDS ở Việt Nam tiếp tục có xu hướng giảm, tuy nhiên vẫn chưa đảm bảo tính bền vững và vẫn tiềm ẩn những nguy cơ bùng phát nếu chúng ta không tiếp tục có những biện pháp can thiệp mạnh mẽ và hiệu quả. Đáng chú ý là có sự đan xen giữa các hành vi của nhóm người nghiện chích ma túy và nhóm phụ nữ bán dâm, nhóm nam có quan hệ tình dục với nam, chuyền giới... trong khi mức độ bao phủ của các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS còn rất hạn chế.

- Kinh phí cho hoạt động phòng, chống HIV/AIDS chủ yếu phụ thuộc vào viện trợ quốc tế hiện đang cắt giảm nhanh, trong khi các nguồn tài chính trong nước (NSNN, BHYT) chưa kịp bù đắp thiếu hụt tài chính. Do đó các địa phương không có dự án viện trợ quốc tế, hoạt động phòng, chống HIV/AIDS gặp nhiều khó khăn, nguồn ngân sách địa phương dành cho hoạt động phòng, chống HIV/AIDS là rất hạn chế, nguồn kinh phí địa phương chỉ cung cấp đủ cho duy trì hoạt động thường xuyên của cơ quan phòng, chống HIV/AIDS địa phương.

- Việc chuyển giao dịch vụ HIV/AIDS từ nhà tài trợ sang cho quốc gia, từ cơ sở dự phòng sang cơ sở điều trị ít nhiều thay đổi quy trình, thủ tục hành chính đã ảnh hưởng đến duy trì điều trị ARV của bệnh nhân, nhiều nhân viên y tế tại cơ sở y tế được chuyển giao chưa được đào tạo chuyên sâu về chăm sóc điều trị ARV, nên ảnh hưởng đến chất lượng điều trị ARV.

- Định mức chi cho một số hoạt động khó tạo động lực cho triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại cộng đồng, ví dụ định mức chi cho một tuyên truyền viên đồng đẳng tối thiểu 500.000 đồng/tháng, mức chi này không khuyến khích các đồng đẳng viên đi lại nhiều lần để tiếp cận với những người có nguy cơ cao, mức chi cho xét nghiệm HIV chỉ 52.000 đồng/xét nghiệm cũng rất thấp cho triển khai xét nghiệm tại cộng đồng, với mức chi này chi phí mua sinh phẩm xét nghiệm khoảng 35.000 - 40.000 đồng, do đó công xét nghiệm và chi phí đi lại để tiếp cận được một người nguy cơ cao là không thể khuyến khích cộng đồng tham gia cung cấp dịch vụ xét nghiệm HIV.

- Nhân lực cho công tác phòng, chống HIV/AIDS được chi trả do các dự án, trong giai đoạn vừa qua, các tổ chức quốc tế cắt giảm, hoặc không chi trả lương và trợ cấp cho người thực hiện cung cấp các dịch vụ, do đó thiếu hụt nhân lực. Nhân lực thay thế chưa được đào tạo về chuyên môn nghiệp vụ. Một số cán bộ dao động, không yên tâm công tác do chủ trương sáp nhập Trung tâm Phòng, chống HIV/AIDS tuyển tinh để thành lập Trung tâm kiểm soát dịch bệnh (CDC). Nhân lực phòng, chống HIV/AIDS thường xuyên thay đổi trong khi các kỹ năng, phương pháp tiếp cận hiệu quả có tính đặc thù.

III. Nhiệm vụ trọng tâm năm 2020

Thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp của Chiến lược quốc gia phòng, chống HIV/AIDS, đảm thực hiện mục tiêu không chế tỷ lệ nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư dưới 0,3%, hướng đến mục tiêu 90 - 90 - 90. Các nhiệm vụ trọng tâm năm 2020 như sau:

1. Trình Chính phủ, Quốc hội hồ sơ bổ sung, sửa đổi Luật phòng, chống HIV/AIDS.

2. Trình Thủ tướng Chính phủ:

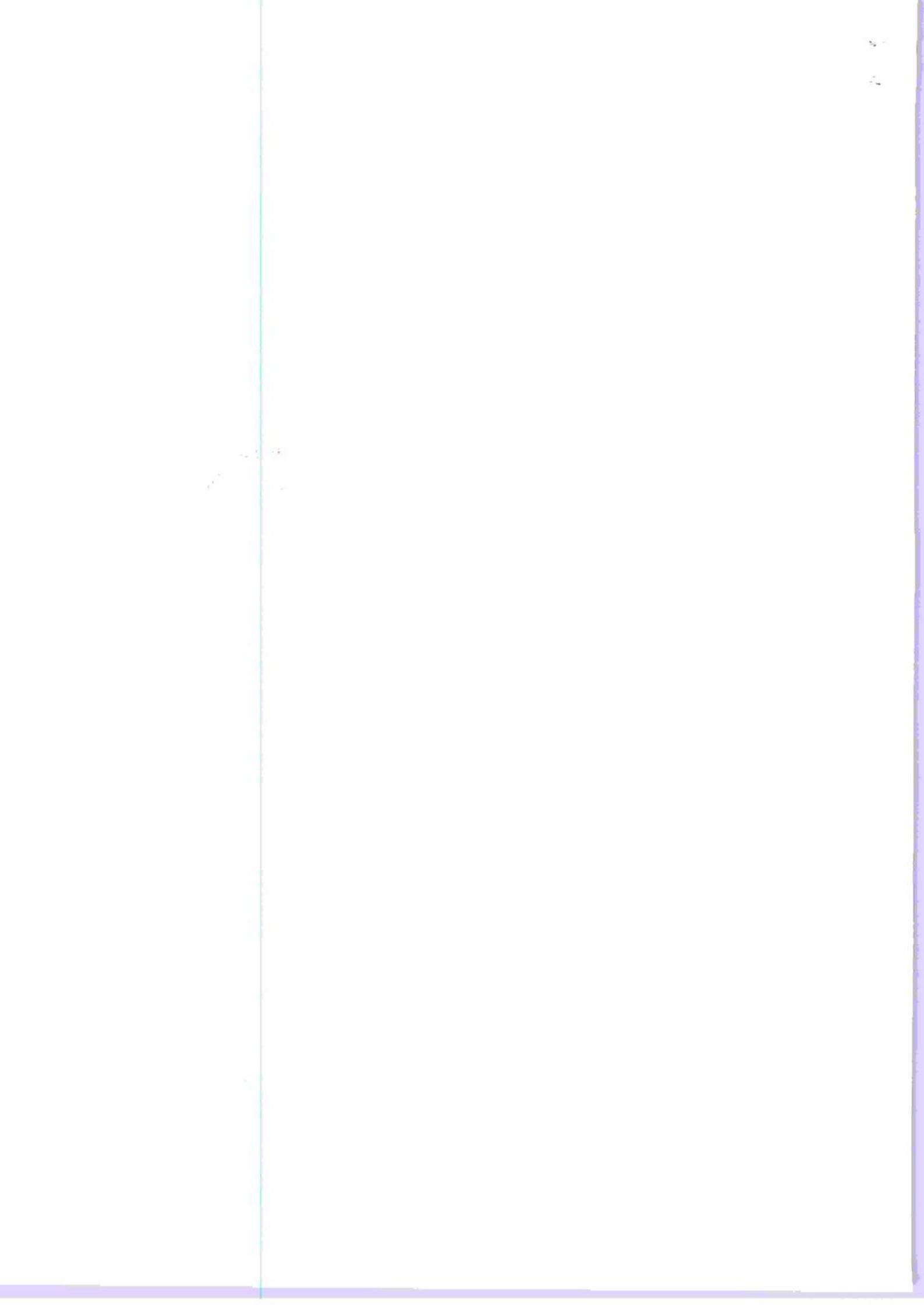
- Phê duyệt Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch AIDS vào năm 2030.

- Sửa đổi, bổ sung Quyết định số 60/2007/QĐ – TTg ngày 07/5/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Quỹ hỗ trợ người nhiễm HIV/AIDS.

- Sửa đổi, bổ sung Quyết định số 120/2008//QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ về quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp.

3. Xây dựng dự thảo Thông tư của Bộ Y tế thay thế Thông tư số 28/2017/TT-BYT và Thông tư số 08/2018/TT-BYT của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về quản lý thuốc kháng HIV được mua sắm tập trung cấp quốc gia sử dụng nguồn quỹ khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế và hỗ trợ chi phí cùng chi trả đối với thuốc kháng HIV cho người nhiễm HIV có thẻ bảo hiểm y tế.

4. Mở rộng hoạt động xét nghiệm phát hiện người nhiễm HIV, phấn đấu năm 2020 phát hiện mới được khoảng 8.000 trường hợp nhiễm HIV.

5. Duy trì và nâng cao chất lượng điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone, phấn đấu điều trị trên 50.000 bệnh nhân; mở rộng triển khai thí điểm điều trị nghiện bằng Buprenorphine.

6. Mở rộng và nâng cao chất lượng điều trị HIV/AIDS; phấn đấu điều trị ARV cho 150.000 bệnh nhân. Tiếp tục mở rộng điều trị ARV qua Bảo hiểm y tế, phấn đấu tỷ lệ bệnh nhân điều trị ARV có tải lượng vi rút HIV dưới ngưỡng úc chế đạt 95% trở lên.

7. Tổ chức triển khai các hoạt động nhân tháng hành động quốc gia lây truyền HIV từ mẹ sang con.

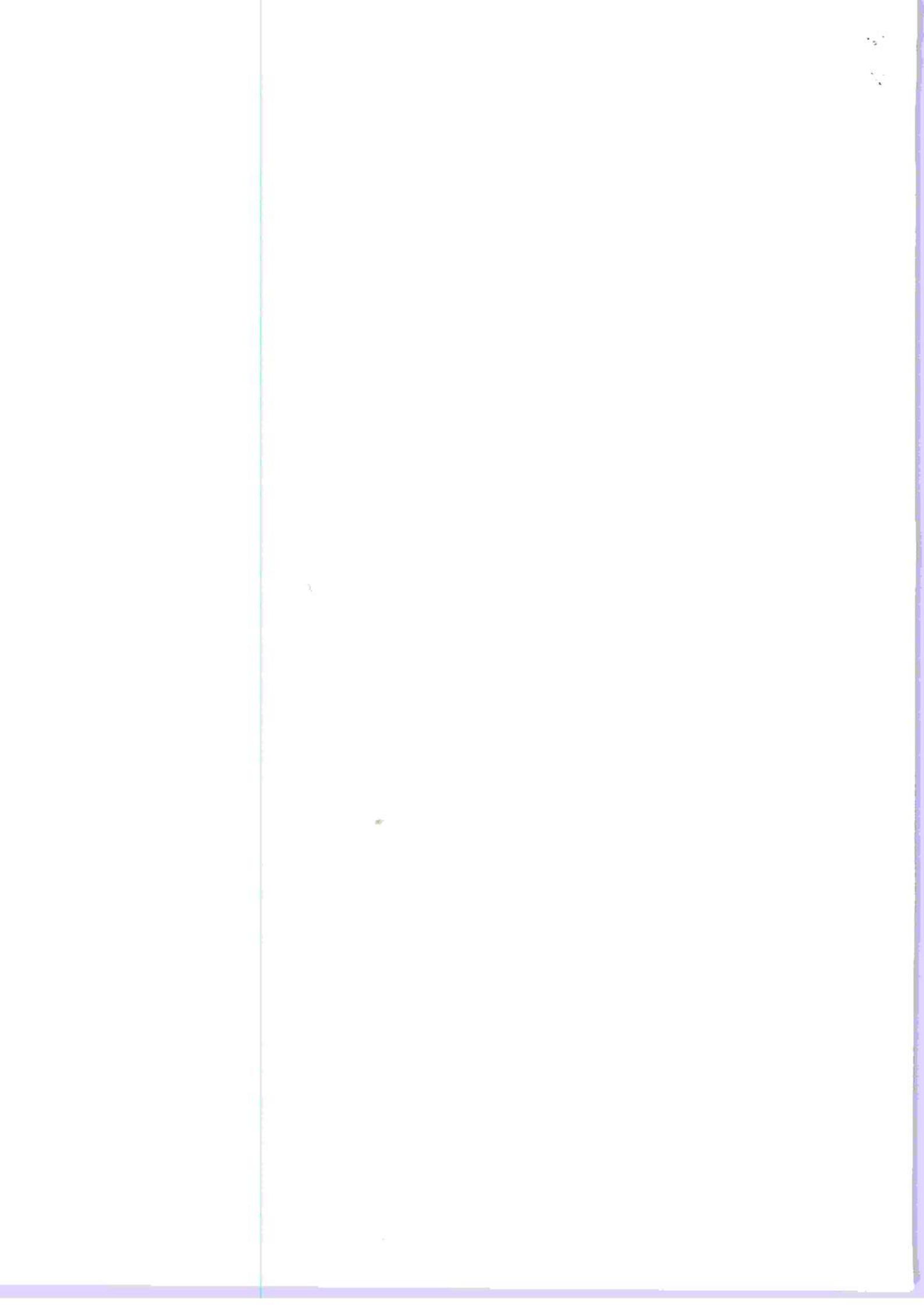
8. Tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và kỷ niệm ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS.

Trên đây là kết quả công tác phòng, chống HIV/AIDS năm 2019 và dự kiến nhiệm vụ trọng tâm năm 2020 của Bộ Y tế./.

Nơi nhận:

- Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Cục Phòng, chống HIV/AIDS;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Lưu: VT, AIDS.

DANH MỤC CÁC HOẠT ĐỘNG THUỘC LĨNH VỰC PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS
Trong Chương trình công tác năm 2020 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng chống tệ nạn ma túy mại dâm
(Kèm theo Báo cáo số 45 /BC-BYT ngày 15 tháng 01 năm 2020 của Bộ Y tế)

TT	Nội dung	Đơn vị đầu mối thực hiện	Đơn vị phối hợp	Thời gian thực hiện
1.	Trình Chính phủ, Quốc hội Đề án sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS.	Bộ Y tế	Các Bộ, ngành	Quý III
2.	Trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch AIDS vào năm 2030.	Bộ Y tế	Các Bộ, ngành và các tỉnh, thành phố	Quý IV
3.	Trình Thủ tướng Chính phủ sửa đổi, bổ sung Quyết định số 60/2007/QĐ - TTg ngày 07/5/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Quỹ hỗ trợ người nhiễm HIV/AIDS	Bộ Y tế	Các Bộ, ngành liên quan	Quý I/2020 – Quý II/2021
4.	Trình Thủ tướng Chính phủ sửa đổi, bổ sung Quyết định số 120/2008//QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ về quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp	Bộ Y tế	Văn phòng Chính phủ, Bộ Công An; Bộ Quốc phòng và các Bộ ngành liên quan	Quý IV
5.	Xây dựng dự thảo Thông tư của Bộ Y tế thay thế Thông tư số 28/2017/TT-BYT ngày 28/6/2017 và Thông tư số 08/2018/TT-BYT ngày 18/4/2018 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về quản lý thuốc kháng HIV được mua sắm tập trung cấp quốc gia sử dụng nguồn quỹ khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế và hỗ trợ chi phí cùng chi trả đối với thuốc kháng HIV cho người nhiễm HIV có thẻ bảo hiểm y tế.	Bộ Y tế	Bộ Tài chính; Bảo hiểm xã hội Việt Nam	Quý II

TT	Nội dung	Đơn vị đầu mối thực hiện	Đơn vị phối hợp	Thời gian thực hiện
6.	Mở rộng hoạt động xét nghiệm phát hiện người nhiễm HIV, phấn đấu năm 2020 phát hiện mới được khoảng 8.000 trường hợp nhiễm HIV	Bộ Y tế	Các tỉnh, thành phố	Quý I - IV
7.	Duy trì và nâng cao chất lượng điều trị nghiên cứu các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone, phấn đấu điều trị trên 50.000 bệnh nhân; mở rộng triển khai thí điểm điều trị nghiên cứu Buprenorphine	Bộ Y tế	Bộ Công an, Bộ Lao động, thương binh và xã hội và các tỉnh, thành phố	Quý I - IV
8.	Mở rộng và nâng cao chất lượng điều trị HIV/AIDS; phấn đấu điều trị ARV cho 150.000 bệnh nhân. Tiếp tục mở rộng điều trị ARV qua Bảo hiểm y tế, phấn đấu tỷ lệ bệnh nhân điều trị ARV có tài lượng vi rút HIV dưới ngưỡng ức chế đạt 95% trở lên.	Bộ Y tế	Bộ Công an, Bộ Lao động, thương binh và xã hội và các tỉnh, thành phố	Quý I - IV
9.	Tổ chức triển khai các hoạt động nhân tháng hành động quốc gia lây truyền HIV từ mẹ sang con.	Bộ Y tế	Các tỉnh, thành phố	Quý II
10.	Tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và kỷ niệm ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS.	Bộ Y tế	Các tỉnh, thành phố	Quý IV

